

Kennari:
Hólmfríður Rún Guðmundsdóttir
Steinunn Á Steinarsdóttir

Kennslufyrirkomulag:
Kennsla inn í bekk

Tímafjöldi:
7 kennslustundir

Bekkur:
5. bekkur

Íslenska

Traust kunnáttu í móðurmáli er meginundirstaða staðgóðrar menntunar. Lestur er undirstaða alls náms og öflugt tæki nemenda til að afla sér þekkingar. Jafnframt er tjáning í ræðu og riti ein af nauðsynlegum forsendum þátttöku í samfélaginu. Skólinn verður í upphafi skólagöngu virkur þátttakandi í máluppeldi barna ásamt heimili þeirra.

Mikilvægt er að grunnskólanám í íslensku sé heildstætt. Það er hlutverk íslenskukennara að stuðla að því að nemendur öðlist þekkingu á tungumálinu og leikni í að nota það við sem fjölbreytilegastar aðstæður. Leitast er við að vekja áhuga nemenda á tungumálinu, að þeir þekki helstu hugtök þess og hlutverk í málinu og fái æfingu í að beita þeim. Lögð er áhersla á lestur og læsi, þar sem nemendur þjálfast í að leita sér upplýsinga úr margvíslegum miðlum, ásamt því að efla áhuga á bókmenntum og lestri. Lögð er áhersla á góðar skriftarvenjur, skipulag og úrvinnslu. Nemendur þurfa að fá tækifæri til þess að láta reyna á mál sitt við að leysa viðfangsefni og tjá hugsun sína og skoðanir við sem flest tækifæri en gott vald á munnlegri tjáningu nýtist í öllum námsgreinum. Vekja þarf athygli þeirra á einkennum málsins, töfrum þess og mætti. Skólaflokkurinn á að vera vettvangur umræðu, samskipta af ýmsu tagi, lestrar og ritunar þar sem mikilvæg og áhugaverð verkefni eru krufin.

Hæfniviðmiðum íslensku er skipt í fjóra flokka, talað mál, hlustun og áhorf, lestur og bókmenntir, ritun og málfræði. Þessir flokkar eru samofin heild þar sem hver flokkur getur haft gagn af öðrum og mikilvægt að hafa það í huga í kennslu.

Hugtök

Lestur/bókmenntir	Málfræði	Stafsetning	Ritun
Lesskilningur	Orðflokkagreining		
Leshraði	Nafnorð		
Orðaforði	Lýsingarorð		
Boðskapur	Sagnorð		Punktur
Líkingar	Sérnöfn/samnöfn		Komma
Myndmál	Samheiti/andheiti		Upphaf
Rím	Greinir	Stór og lítill stafur	Meginmál
Ljóðstafir	Kyn	ng/nk reglan	Endir
Ljóðlína	Fall	-n/-nn reglan	Setningar
Ljóð	Eintala/Fleirtala	Tvöfaldur samhljóði	Málgreinar
Þulur	Nútið/þátíð		Forsíða/baksíða
Vísur	Nafnháttur		Persónulýsingar
Ævintýri	Orðtök		Mismunandi málsnið
Þjóðsögur	Málshættir		
Myndasögur	Stafrófsröð		
Blaðagreinar	Margræðni orða		

Íslenska

Námsþættir:	Námsefni:	Hæfniviðmið: <i>Að nemendur geti:</i>	Leiðir:
Talað mál, hlustun og áhorf	Mál til komið Málrækt Orðspor 1 Fyrsti smellur	<ul style="list-style-type: none"> – tjáð eigin skoðanir og tilfinningar – lesið skýrt og áheyrilega – skilið gildi góðrar framsagnar – nýtt sér greinarmerki við upplestur – lesið og sungið texta af ýmsum gerðum – hlustað af athygli og taki þátt í samræðum – komið fram fyrir framan hóp – farið eftir samskiptareglum, hlusti, taki þátt í umræðum og sýni kurteisi – hlustað á og farið eftir munnlegum fyrirmælum 	Innlögn Útlistunarkennsla Lesið, spurt og spjallað
Lestur og bókmenntir	Skrift 3 Lestrarbækur Sögubækur Ljóð Ítarefni 123. Skóli Skólavefurinn MMS – lestrar-æfingar	<ul style="list-style-type: none"> – lesið sér til ánægju og fróðleiks – lesið texta við hæfi með góðum hraða og skilningi – nýtt orðaforða sinn til að auka les- og málskilning – greint og fjallað um aðalatriði í texta og helstu efnisorð – lesið úr einföldum tölulegum og myndrænum upplýsingum – lesið vísur, ljóð og þulur – þekkt einföld hugtök í bragfræði eins og rím, ljóðstafi og ljóðlínu – lesið fjölbreyttar frásagnir eins og þjóðsögur, ævintýri, blaðagreinar o.s.frv. – greint boðskap bókmennta – spáð fyrir um framhald texta (forspá) – lagt mat á trúverðugleika upplýsinga – aflað sér upplýsinga úr ýmsu gagnabrunnum á gagnrýnin hátt 	Þjálfunaræfingar Þrautalausnir HópaVinna Paravinnu Umræðu- og spurnaraðferðir Skapandi vinna Hringekja Sjálfsmat

Ritun	<ul style="list-style-type: none"> – dregið rétt til stafs – skrifað skýrt, læsilega og af öryggi – beitt grundvallarreglum í stafsetningu og ritun – samið og skrifað texta s.s. sögu, ljóð og skilaboð – nýtt sér hugtökin upphaf, meginmál og niðurlag – skrifað frásagnir á blað sem og í tölvu – endursagt texta – skipulagt skrif sín (uppsetning og frágangur texta)
Málfræði	<ul style="list-style-type: none"> – beitt þekkingu sinni á málfræðilegum hugtökum bæði í ræðu og riti – beitt þekkingu sinni í vinnu með orðflokka – leikið sér með orð og merkingu þeirra, t.d. í gegnum rím og orðaleiki – nýtt sér orðaforða sinn til að skapa ný orð og orðasambönd og noti þau í ræðu og riti
Námsmat:	<p>Námsframvinda og hæfni nemenda metin jafnóðum yfir skólaárið á hæfnikorti. Lesfimiþróf eru þrisvar sinnum yfir veturinn og lesskilningskönnunin Orðarún er lögð fyrir tvisvar yfir árið. Stafsetningarkönnun er lögð fyrir einu sinni. Orðalykill – orðaforðaþróf lagt fyrir einu sinni yfir árið.</p> <p><i>Viðmið í lestri:</i> Miðað er við að nemendur nái að lesa 140 orð á mínútu við lok 5. bekkjar.</p>

Námsmat

Námsmat Stapaskóla fer fram með leiðsagnar- og símati. Lögð er áhersla á að nemendur séu sífellt að bæta við sig þekkingu og leikni og öðlist þannig ákveðna færni. Tekið er mið af Aðalnámsskrá grunnskóla í öllum greinum. Fyrir lokið verkefni er ekki gefin einkunn heldur er lagt mat á hæfni nemandans og gefið fyrir stöðuna í þeim hæfniviðmiðum sem liggja til grundvallar verkefninu.

Til þess að meta hvert hæfniviðmið fyrir sig er notast við hæfnitákn sem má sjá hér til hliðar.

- **Framúrskarandi:** ef nemandi hefur náð hæfniviðmiði og sýnt getu *umfram* þá hæfni sem viðmiðið setur
- **Hæfni náð:** ef nemandi hefur náð hæfniviðmiði
- **Á góðri leið:** ef nemandi er nálægt því að ná hæfniviðmiði en enn vantar þó aðeins upp á
- **Þarfnast þjálfunar:** ef nemandi þarfnast frekari þjálfunar til að ná hæfniviðmiði
- **Lokið:** nemandi hefur lokið við verkefni
- **Ólokið:** nemandi hefur ekki lokið við né skilað verkefni
- **Undanþága:** nemendi hefur undanþágu frá verkefni af einhverjum ástæðum

	Framúrskarandi
	Hæfni náð
	Á góðri leið
	Þarfnast þjálfunar
	Lokið
	Ólokið
	Undanþága